

Prilog 13 – Program subvencioniranja

PROGRAM SUBVENCIONIRANJA PREMIJE OSIGURANJA – MJERA POMOĆI GOSPODARSTVU RH NAKON RUSKE AGRESIJE NA UKRAJINU PSP-UKR-01/23

Opis i cilj Programa subvencioniranja

Program subvencioniranja premije osiguranja – mjera pomoći gospodarstvu RH nakon ruske agresije na Ukrajinu (dalje: Program subvencioniranja) Hrvatska banka za obnovu i razvitak (dalje: Osiguratelj) provodi u okviru poslova osiguranja izvoza u ime i za račun Republike Hrvatske, radi pomoći hrvatskom gospodarstvu uslijed poteškoća uzrokovanih poremećajem u gospodarstvu nakon ruske agresije na Ukrajinu, na temelju poglavlja 2.1. Privremenog kriznog okvira¹ Europske komisije. Program subvencioniranja uveden je 28. 7. 2022. i izmijenjen 13. 9. 2022. i 11. 1. 2023.

Subvencioniranje Premije čiji trošak snosi Izvoznik omogućit će Izvoznicima, kao korisnicima kredita za likvidnost koji su osigurani kroz niže navedene programe osiguranja koje provodi Osiguratelj, da nemaju ili da umanje trošak premije osiguranja ako ispune uvjete za subvencioniranje Premije. Cilj je učiniti osiguranje kredita odobrenih Izvoznicima što povoljnijim da bi se izbjeglo značajnije povećanje financijskih troškova Izvoznika i daljnje narušavanje njihove likvidnosti.

Priroda i oblik Programa subvencioniranja

Subvencije se mogu dodijeliti za Premije po sljedećim programima osiguranja:

- Program osiguranja portfelja kredita za likvidnost izvoznika – mjera pomoći gospodarstvu RH nakon ruske agresije na Ukrajinu (dalje: Program osiguranja portfelja kredita),
- Program pojedinačnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika – mjera pomoći gospodarstvu RH nakon ruske agresije na Ukrajinu (dalje: Program pojedinačnog osiguranja kredita).

Program subvencioniranja će se provoditi na način da će se Osiguratelj odreći naplate Premije ako Izvoznik ispuni uvjete za subvencioniranje Premije.

Za kredite kod kojih je Osiguranik od Izvoznika već naplatio Premiju, Osiguratelj će također omogućiti subvencioniranje Premije na način da, po iskazanom interesu od strane Izvoznika za subvencioniranje Premije i po utvrđivanju da je Izvoznik ispunio uvjete za subvencioniranje Premije, Osiguratelj izvrši Izvozniku povrat već plaćene Premije.

U slučajevima kada zbog ranijeg korištenja državne potpore iz poglavlja 2.1. Privremenog kriznog okvira ili većeg iznosa Premije po Korisniku kredita od iznosa dozvoljenog ovim Programom subvencioniranja, nije moguće subvencionirati cjelokupni iznos Premije, moguće je subvencionirati dio iznosa Premije.

Program subvencioniranja je moguće koristiti jednokratno po pojedinom kreditu te Program subvencioniranja nije moguće koristiti za Premiju za izmjenu roka otplate kredita.

Korisnici Programa subvencioniranja

Prihvatljivi korisnici Programa subvencioniranja su oni poduzetnici koji su prihvatljivi kao Korisnici kredita po Programu osiguranja portfelja kredita ili Programu pojedinačnog osiguranja kredita.

Banke kao Osiguranici ne mogu biti korisnici Programa subvencioniranja.

¹ KOMUNIKACIJA KOMISIJE - Privremeni okvir za mjere državne potpore u kriznim situacijama za potporu gospodarstvu nakon ruske agresije na Ukrajinu (engl. *COMMUNICATION FROM THE COMMISSION - Temporary Crisis Framework for State Aid measures to support the economy following the aggression against Ukraine by Russia*; SL C 426, 9. 11. 2022.), sa svim naknadnim izmjenama i dopunama

Uvjeti za subvencioniranje Premije

Izvoznik će za subvencioniranje Premije morati dokazati kumulativno ispunjenje sljedećih uvjeta:

- a) da može primiti potporu, djelomično ili u cijelosti, u skladu s ukupnim maksimalnim dopuštenim iznosom potpore koji se može dodijeliti Izvozniku po poglavlju 2.1. Privremenog kriznog okvira i
- b) da na dan podnošenja zahtjeva za subvencioniranje (ili na drugi datum na koji su dostupni podaci, a koji nije stariji više od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za subvencioniranje), nema dospjelih nepodmirenih obveza po osnovi javnih davanja o kojima službenu evidenciju vodi Porezna uprava ili, u slučaju postojanja dospjelih nepodmirenih obveza, da su iste regulirane (npr. upravnim ugovorom sklopljenim s Poreznom upravom).

Osiguratelj će ispunjenje uvjeta navedenog pod točkom a) utvrđivati na temelju Izjave o potporama koju popunjava Izvoznik, a uvjeta navedenog pod točkom b) na temelju Potvrde o stanju duga po osnovi javnih davanja o kojima službenu evidenciju vodi Porezna uprava (dalje: Potvrda PU).

U slučaju da Osiguratelj utvrdi da u trenutku podnošenja zahtjeva za subvencioniranje Premije Izvoznik ne zadovoljava jedan ili više uvjeta za subvencioniranje Premije, Izvoznik može ponovno podnijeti zahtjev za subvencioniranje nakon što ti uvjeti budu zadovoljeni, pri čemu ponovno dostavlja potrebnu dokumentaciju za utvrđenje ispunjenja uvjeta za subvencioniranje Premije (u skladu s niže navedenim postupcima korištenja Programa subvencioniranja).

Postupak korištenja Programa subvencioniranja kod Programa osiguranja portfelja kredita

- 1) Za subvencioniranje Premije za kredite za koje još nije zaključen Ugovor o kreditu i za koje Osiguranik od Izvoznika još nije naplatio Premiju:
 - Osiguranik informira Izvoznika o mogućnosti korištenja Programa subvencioniranja.
 - U slučaju iskazanog interesa Izvoznika, Osiguranik izračunava Premiju te Osiguratelju e-mailom dostavlja podatke o kreditu (OIB i naziv Korisnika kredita, iznos i ročnost kredita, e-mail adresu i broj telefona kontakt osobe Osiguranika i Korisnika kredita), preliminarni izračun Premije, zajedno s preslikom Izjave o prihvatljivosti klijenta (Izvoznika) i preslikom Izjave o potporama Izvoznika, dok Izvoznik dostavlja Osiguratelju Potvrdu PU. Dostavom svih navedenih dokumenata smatra se da je Izvoznik podnio zahtjev za subvencioniranje Premije te Osiguratelj na temelju istih određuje je li Izvoznik zadovoljio uvjete za subvencioniranje Premije i koliki iznos Premije može biti subvencioniran (djelomično ili u cijelosti).
 - Ako Osiguratelj utvrdi da je Izvoznik ispunio uvjete za subvencioniranje Premije, Osiguratelj će pisanim putem obavijestiti Osiguranika i Izvoznika o iznosu subvencije na koji Izvoznik ima pravo te iznos dijela Premije koji Osiguranik ima obvezu platiti, ako subvencija ne može pokriti cjelokupni iznos Premije.
 - Osiguranik u Ugovor o kreditu navodi odredbu kojom se na odgovarajući način prenosi da je Izvoznik primio potporu u obliku subvencije premije osiguranja u skladu s poglavljem 2.1. Privremenog kriznog okvira u iznosu dijela Premije koji će biti subvencioniran.
 - Ako je pozitivna odluka Osiguratelja o subvencioniranju Premije donesena na temelju izračuna Premije prema preliminarnim podacima (npr. očekivane ročnosti kredita, iznosa kredita i sl.) te se naknadno utvrdi da je iznos Premije koju treba obračunati na temelju stvarnih podataka koji će biti navedeni u Ugovoru o kreditu:
 - 1) veći od odobrenog iznosa subvencije, Osiguranik:
 - mora platiti razliku Premije Osiguratelju ili ishoditi novu odluku Osiguratelja o subvencioniranju na veći iznos Premije²;
 - u Ugovor o kreditu navodi iznos subvencionirane Premije u skladu s važećom Odlukom Osiguratelja o subvencioniranju.
 - 2) manji od odobrenog iznosa subvencije, Osiguranik:

² Kod ishođenja nove odluke Osiguratelja o subvencioniranju, ako je od ishođenja prve Odluke do izmjene prošlo manje od 3 mjeseca, nije potrebno dostavljati novu dokumentaciju (izuzev novog otplatnog plana), već će za donošenje nove Odluke o subvencioniranju Osiguratelj koristiti dokaze o ispunjenju uvjeta za subvencioniranje Premije koji mu su mu ranije dostavljeni.

- ne mora ishoditi novu odluku Osiguratelja o subvencioniranju na manji iznos Premije;
 - u Ugovor o kreditu navodi ili iznos subvencionirane Premije obračunate prema stvarnim podacima iz Ugovora o kreditu ili iznos subvencionirane Premije u skladu s Odlukom Osiguratelja o subvencioniranju.
- Osiguranik u okviru Obavijesti o uključivanju kredita u portfelj osiguranja, navodi iznos subvencioniranog dijela Premije koji je naveden u Ugovoru o kreditu, čime će se smatrati da je navedeni iznos u odnosu na obveze Osiguranika podmiren, te navodi eventualni preostali iznos Premije koji je Osiguranik dužan platiti Osiguratelju.
 - Ako Osiguratelj utvrdi da Izvoznik nije ispunio uvjete za subvencioniranje Premije, Osiguratelj će Osiguranika i Izvoznika obavijestiti kako Izvoznik nije zadovoljio uvjete za subvencioniranje Premije te da će Osiguranik biti obvezan platiti cijeli iznos izračunate Premije.
- 2) Za subvencioniranje Premije za Kredite za koje je već zaključen Ugovor o kreditu i za koje je Osiguranik od Izvoznika već naplatio Premiju:
- Osiguranik informira Izvoznika o mogućnosti korištenja Programa subvencioniranja.
 - U slučaju iskazanog interesa Izvoznika, Osiguranik Osiguratelju e-mailom dostavlja podatke o Kreditu (OIB i naziv Korisnika kredita, iznos i ročnost Kredita, e-mail adresu i broj telefona kontakt osobe Osiguranika i Korisnika kredita), podatke o Premiji plaćenju od strane Izvoznika, presliku Izjave o prihvatljivosti klijenta (Izvoznika) i presliku nove Izjave o potporama Izvoznika, dok Izvoznik Osiguratelju dostavlja Potvrdu PU. Dostavom svih navedenih dokumenata smatra se da je Izvoznik podnio zahtjev za subvencioniranje Premije te Osiguratelj na temelju istih određuje je li Izvoznik zadovoljio uvjete za subvencioniranje Premije te koliki iznos Premije je moguće subvencionirati. U svakom slučaju, subvencionirani iznos Premije ne može biti viši od iznosa Premije u eurima koji je Osiguranik naplatio od Izvoznika, odnosno ne može biti viši od iznosa Premije u eurima koji je Osiguratelj naplatio od Osiguranika.
 - Ako Osiguratelj utvrdi da je Izvoznik ispunio uvjete za subvencioniranje Premije, Osiguratelj izrađuje i potpisuje Ugovor o dodjeli potpore u obliku subvencionirane Premije te dva primjerka Ugovora dostavlja Izvozniku na potpis. Izvoznik je dužan odmah po potpisivanju jedan potpisani primjerak Ugovora vratiti Osiguratelju.
 - Po zaprimanju potpisanog primjerka Ugovora o dodjeli potpore u obliku subvencionirane Premije, Osiguratelj će Izvozniku izvršiti povrat plaćene Premije, uz uvjet da je Osiguratelj prethodno naplatio Premiju od Osiguranika.
 - Ako Osiguratelj utvrdi da Izvoznik nije ispunio uvjete za subvencioniranje Premije, Osiguratelj će Izvoznika obavijestiti da Izvoznik nema pravo na povrat Premije.

Postupak korištenja Programa subvencioniranja kod Programa pojedinačnog osiguranja kredita

U slučaju korištenja Programa subvencioniranja kod Programa pojedinačnog osiguranja kredita, primjenjuje se sljedeći postupak:

- Prije podnošenja zahtjeva za osiguranje kredita, Osiguranik informira Izvoznika o mogućnosti korištenja Programa subvencioniranja i u slučaju iskazanog interesa Izvoznika, Osiguranik u zahtjevu naznačuje da Izvoznik želi koristiti Program subvencioniranja.
- Osiguratelj po zaprimanju zahtjeva za osiguranje kredita, na temelju Izjave o potporama i Potvrde PU, koji su sastavni dijelovi zahtjeva za osiguranje kredita, određuje ima li Izvoznik pravo na subvencioniranje Premije, izračunava iznos Premije i određuje koliki iznos Premije može biti subvencioniran, a koliki iznos će Osiguranik biti obvezan platiti Osiguratelju ako subvencija ne može pokriti cjelokupni iznos Premije.
- Ako Osiguratelj utvrdi da je Izvoznik zadovoljio uvjete za subvencioniranje Premije, Osiguratelj izrađuje i potpisuje Ugovor o dodjeli potpore u obliku subvencionirane Premije te dva primjerka Ugovora dostavlja Osiguraniku zajedno s policom osiguranja. Osiguranik je dužan Ugovor dati na potpisivanje Izvozniku i jedan potpisani primjerak Ugovora vratiti Osiguratelju. Potpisivanje Ugovora o dodjeli potpore u obliku subvencionirane Premije bit će uvjet za stupanje na snagu police osiguranja.
- Ako Osiguratelj utvrdi da Izvoznik nije ispunio uvjete za subvencioniranje Premije, Osiguratelj obavještava Osiguranika da je dužan platiti Premiju.

- U slučaju da Osiguratelj utvrdi da u trenutku podnošenja zahtjeva za osiguranje kredita Izvoznik ne zadovoljava jedan ili više uvjeta za subvencioniranje Premije ili ako Izvoznik ne zatraži subvencioniranje prilikom podnošenja zahtjeva za osiguranje kredita, Izvoznik može podnijeti zahtjev za subvencioniranje naknadno, odnosno nakon što uvjeti za subvencioniranje budu zadovoljeni, pri čemu će se za utvrđenje mogućnosti subvencioniranja Premije primijeniti isti postupak korištenja Programa subvencioniranja kao kod Programa osiguranja portfelja kredita za subvencioniranje Premije za kredite za koje je već zaključen Ugovor o kreditu i za koje je Osiguranik od Izvoznika već naplatio Premiju.

Obveze Osiguranika

Osiguranik je u svakom slučaju dužan informirati Izvoznika o Programu subvencioniranja te ga u slučaju interesa za korištenjem subvencije, uputiti da dostavi sve dokumente potrebne za utvrđivanje prava na subvencioniranja Premije.

Kod Programa osiguranja portfelja kredita, Osiguranik je u proces odobravanja subvencioniranja Premija uključen na sljedeći način:

- 1) Kod kredita za koje Osiguranik od Izvoznika još nije naplatio Premiju, Osiguranik ima sljedeće obveze:
 - Dostaviti Osiguratelju izračun Premije zajedno s preslikom Izvoznikove Izjave o potporama.
 - U slučaju da Osiguratelj utvrdi da Izvoznik zadovoljava uvjete i ima pravo na subvencioniranje Premije, u okviru Ugovora o kreditu navesti odredbu kojom se na odgovarajući način prenosi da je Izvoznik primio potporu u obliku subvencije premije osiguranja u skladu s poglavljem 2.1. Privremenog kriznog okvira.
 - U okviru Obavijesti o uključivanju navesti iznos subvencioniranog dijela Premije, kao i eventualni preostali iznos Premije koji je Osiguranik dužan platiti Osiguratelju ako subvencija ne može pokriti cjelokupni iznos Premije.
- 2) Kod Kredita za koje je Osiguranik od Izvoznika već naplatio Premiju, Osiguranik u slučaju iskazanog interesa Izvoznika, ima obvezu Osiguratelju dostaviti podatke o Premiji plaćenoj od strane Izvoznika i presliku nove Izvoznikove Izjave o potporama.

Kod Programa pojedinačnog osiguranja kredita, ako Osiguratelj utvrdi da Izvoznik zadovoljava uvjete za subvencioniranje Premije, Osiguranik ima obvezu dati na potpisivanje Izvozniku Ugovor o dodjeli potpore u obliku subvencionirane Premije te jedan potpisani primjerak Ugovora vratiti Osiguratelju.

Najveći iznos subvencije

Najveći iznos subvencije Premije dodijeljen Izvozniku za jedan ili više kredita ne smije prelaziti 132.722,81 EUR, odnosno u slučaju druge valute, odgovarajuću protuvrijednost u eurima preračunatim prema srednjem tečaju Osiguratelja na dan zaključenja Sporazuma o osiguranju portfelja.³

Ako Izvoznik koristi potporu na temelju drugih mjera koje se provode prema poglavlju 2.1. Privremenog kriznog okvira, ukupan dopušteni maksimalni iznos potpore po Izvozniku ne smije prijeći 2.000.000,00 EUR, odnosno odgovarajuću protuvrijednost u eurima preračunatim prema srednjem tečaju Osiguratelja na dan zaključenja Sporazuma o osiguranju portfelja. Iznimno od navedenog, za Izvoznike iz sektora ribarstva i akvakulture ukupni iznos subvencije Premije po Izvozniku ne smije prelaziti 300.000,00 EUR, a za Izvoznike koji djeluju u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje, ukupni iznos subvencije Premije po Izvozniku ne smije prelaziti 250.000,00 EUR, odnosno odgovarajuće protuvrijednosti u eurima preračunatim prema srednjem tečaju Osiguratelja na dan zaključenja Sporazuma o osiguranju portfelja.

Potpore dodijeljena na temelju poglavlja 2.1. Privremenog kriznog okvira koja je vraćena prije dodjele nove potpore u skladu s tim poglavljem, neće se uzimati u obzir pri utvrđivanju je li relevantna gornja granica potpore po Izvozniku prekoračena.

³ Svi iznosi moraju biti bruto iznosi, odnosno iznosi prije odbitka poreza ili drugih troškova.

Dodatno, ako Izvoznik koristi druge potpore dodijeljene na temelju mjera koje se provode prema poglavlju 2.4. Privremenog kriznog okvira, ukupan dopušteni maksimalni iznos potpora dodijeljenih kumulativno po poglavljima 2.1. i 2.4. Privremenog kriznog okvira ne smije prijeći 4.000.000,00 EUR po Izvozniku, odnosno odgovarajuću protuvrijednost u eurima preračunatim prema srednjem tečaju Osiguratelja na dan zaključenja Sporazuma o osiguranju portfelja, ili, ako je riječ o dodatnoj potpori iz točke 67. poglavlja 2.4. Privremenog kriznog okvira, ukupni iznos tih potpora ne smije prijeći 80% prihvatljivih troškova, odnosno ni u jednom trenutku ne smije prijeći 150.000.000,00 EUR po Izvozniku, uzimajući pritom u obzir i ostala ograničenja iz poglavlja 2.1. i 2.4. Privremenog kriznog okvira.

Potpore dodijeljena na temelju ovog Programa subvencioniranja može se zbrajati s potporama dodijeljenima na temelju uredbi o de minimis potporama⁴ ili s potporama dodijeljenima na temelju uredbi o skupnom izuzeću⁵, pod uvjetom da se poštuju odredbe i pravila o zbrajanju iz predmetnih uredbi.

Također, potpora dodijeljena na temelju ovog Programa može se zbrajati s potporom iz članka 107. stavka 2. točke (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), pod uvjetom da isto ne dovodi do prekomjerne nadoknade.

Ukupan iznos proračuna za provođenje Programa subvencioniranja

Subvencioniranje Premije odobravat će se na teret Garantnog fonda za poslove osiguranja izvoza. Ukupan iznos proračuna za subvencioniranje Premija iznosi 7.031.654,39 EUR.

Trajanje Programa subvencioniranja

Program subvencioniranja stupa na snagu danom objave na mrežnim stranicama HBOR-a i provodi se do iskorištenja ukupnog iznosa proračuna za provođenje Programa subvencioniranja. Pri tome, Ugovor o kreditu, Ugovor o dodjeli potpore u obliku subvencionirane Premije (u slučaju naknadnog subvencioniranja premije osiguranja, odnosno povrata premije, kao i kod subvencioniranja premije za kredite osigurane po Programu pojedinačnog osiguranja kredita), te polica osiguranja kredita (kod subvencioniranja premije za kredite osigurane po Programu pojedinačnog osiguranja kredita) moraju biti zaključeni najkasnije 31. 12. 2023.

Ostale odredbe

Svi pojmovi označeni velikim slovom koji se koriste u Programu subvencioniranja imaju isto značenje kao u Programu osiguranju portfelja kredita i Programu pojedinačnog osiguranja kredita.

⁴ Uredba (EU) br. 1407/2013 od 18. 12. 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore (SL L 352, 24. 12. 2013., str. 1.); Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. 12. 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. 12. 2013., str. 9.); Uredba Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. 6. 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore u sektoru ribarstva i akvakulture (SL L 190, 28. 6. 2014., str. 45.); i Uredba Komisije (EU) br. 360/2012 od 25. 4. 2012. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije na potpore de minimis koje se dodjeljuju poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa (SL L 114, 26. 4. 2012., str. 8.)

⁵ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. 6. 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Uredba o općem skupnom izuzeću); Uredba Komisije (EU) br. 702/2014 od 25. 6. 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 193, 1. 7. 2014., str. 1.); i Uredba Komisije (EU) br. 1388/2014 od 16. 12. 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 369, 24. 12. 2014., str. 37.).